

**ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ
ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ**

Επ. Διευθύνσεις: α) Ελέγχου Γεωργικών
Φαρμάκων & Φυτ/κής, β)
Εντομολογίας και Γ. Ζωολογίας

Κηφισιά, 14.11.2024

Εργαστήρια: α) Ελέγχου
Αποτελεσματικότητας Γεωργικών
Φαρμάκων, β) Τοξικολογικού
Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων,
Γεωργικής Εντομολογίας

Αρ. Πρωτ. 5180

Πληροφορίες: Δρ Φ. Καραμαούνα, Δρ Κ.
Κασιώτης, Δρ Σ. Αντωνάτος

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Γραφείο Υπουργού
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Αχαρνών 2
Αθήνα 101 76
e-mail: koinovouleftikos@minagric.gr
ekarli@minagric.gr

Θέμα: Ερώτηση αρ. 509/30.10.2024 της Βουλής των Ελλήνων.
Σχετ.: Ηλεκτρονικό σας μήνυμα από 12.11.2024.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού ηλεκτρονικού σας μηνύματος και αναφορικά με το τα θέματα έρευνας και ανάπτυξης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι αντίξοες κλιματικές συνθήκες που έχουν επικρατήσει τους τελευταίους μήνες στην Κρήτη αλλά και γενικότερα στην Ελλάδα (ξηρασία και οι ακραίες θερμοκρασίες), επηρεάζουν σημαντικά τη μελισσοκομία μειώνοντας την παραγωγή και αυξάνοντας σημαντικά τα έξοδα που απαιτούνται για τη διατήρηση της ευρωστίας των μελισσοσμηνών.

Υπάρχουν μέτρα τα οποία μπορούν να εφαρμόσουν οι μελισσοκόμοι για την προστασία των μελισσών από τις αντίξοες κλιματικές συνθήκες όπως: αντικατάσταση παλαιών κυψελών με νέες που να φέρουν μόνωση και προσφέρουν προστασία τόσο από το κρύο όσο και από τη ζέστη, αντικατάσταση των παλαιών βάσεων των κυψελών με νέες που φέρουν σίτα, η οποία προσφέρει καλύτερο αερισμό στις μέλισσες και

κατά συνέπεια προστασία από τη ζέστη, βελτίωση των υπαρχόντων κυψελών (με χρήση ειδικών χρωμάτων ή προστατευτικών υλικών), δημιουργία σκιασμένων χώρων στα σημεία που τοποθετούνται οι κυψέλες, εμπλουτισμό της χλωρίδας με μελισσοκομικά φυτά κατάλληλα για ξηροθερμικές συνθήκες κ.α.

Εκπαιδευτικές δράσεις σχετικά με τον εξοπλισμό που πρέπει να προμηθευτούν οι μελισσοκόμοι και τις ενδεδειγμένες ενέργειες για την προστασία των μελισσών από τις ακραίες κλιματικές συνθήκες θα μπορούσαν να υλοποιηθούν από το επιστημονικό προσωπικό του Μπεννακείου φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου. Παράλληλα μπορούν να υλοποιηθούν ερευνητικά προγράμματα που θα μελετήσουν την ικανότητα επιβίωσης και την παραγωγικότητα φυλών μελισσών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες σε πιο ακραίες κλιματικές συνθήκες και να δημιουργηθεί αρχείο-τράπεζα γενετικού υλικού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για περαιτέρω βελτίωση των χαρακτηριστικών τους. Το Μπεννάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο διαθέτει την απαραίτητη εμπειρία και τεχνογνωσία ώστε να σχεδιάσει και υλοποιήσει τέτοιου είδους ερευνητικά προγράμματα.

Όσον αφορά σε ερευνητικά προγράμματα που μπορούν να υποστηρίξουν φυτικά είδη με αναγνωρισμένα καλή προσέλευση στη μελιτοφόρο μέλισσα αλλά και σε άγριες μέλισσες, οι ανάγκες για εφαρμοσμένη έρευνα εντοπίζονται στη διατήρηση/ενίσχυση της παρουσίας φυτικών ειδών από την αυτοφυή χλωρίδα της χώρας μας στα αγροτικά περιβάλλοντα, ως πλέον προσαρμοσμένα στις επικρατούσες τοπικές περιβαλλοντικές συνθήκες (όπως για παράδειγμα στις περιοχές οικολογικής εστίασης) σε συμφωνία και σε συνδυασμό και με τα ισχύοντα προγράμματα για την εφαρμογή αγρο-οικολογικών σχημάτων. Ειδικότερα, καθώς τα καταλληλότερα φυτικά είδη για το σκοπό θα πρέπει α) να επιλέγονται ανάλογα με την περιοχή, την καλλιέργεια και τον τύπο του εδάφους, β) να προέρχονται από ελληνικούς πληθυσμούς, και γ) να είναι ασφαλή για την καλλιέργεια, δηλαδή να μην είναι ζιζάνια ή ξενιστές επιβλαβών εντόμων και παθογόνων της καλλιέργειας, υπάρχει ανάγκη από στοχευμένα ερευνητικά προγράμματα με αντικείμενο:

- Την επιλογή των κατάλληλων αυτοφυών ειδών με βάση επισκοπήσεις στις περιοχές οικολογικής εστίασης στις καλλιέργειες ενδιαφέροντος για την καταγραφή των ειδών και την εκτίμηση της ανάγκης παρέμβασης (π.χ. ενίσχυση της παρουσίας αυτών των ειδών με σπορά)
- Την ανάπτυξη πρωτοκόλλων για σποροπαραγωγή κατάλληλων αυτοφυών ειδών, δεδομένου ότι στην Ελλάδα δεν γίνεται σήμερα σποροπαραγωγή αυτοφυών ειδών, με σκοπό να είναι διαθέσιμοι σπόροι προς τους παραγωγούς για σπορά σε μίγματα σε ανθοφόρες ζώνες στα περιθώρια των αγρών (ετήσιες καλλιέργειες) ή/και εντός των αγρών (οπωρώνες/πολυετείς καλλιέργειες) όταν εκτιμάται ανάγκη παρέμβασης
- Την ανάπτυξη μιγμάτων σπόρων από κατάλληλα αυτοφυή είδη και πιθανώς καλλιεργούμενα φυτικά είδη με ανάλογα επιθυμητά καλά χαρακτηριστικά για τις μέλισσες, που είναι διαθέσιμα στην Ελληνική αγορά, με προτίμηση στις Ελληνικές ποικιλίες, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνονται στα μίγματα.

Το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο έχει εμπειρία καταγραφών τέτοιων αυτοφυών ειδών για τη διατήρηση/ενίσχυση ενδιαιτημάτων μελισσών και άλλων επικονιαστών καθώς και της προσελκυστικότητας τους, και τεχνογνωσία πειραματισμού (συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα, συνεργασία με παραγωγικούς φορείς) με σπορά καλλιεργούμενων ετήσιων φυτικών ειδών σε διάφορους συνδυασμούς σε μίγματα για εγκατάσταση σε ανθοφόρες ζώνες, σε ετήσιες (στα περιθώρια των αγρών) και πολυετείς καλλιέργειες (περιθώρια ή εντός των αγρών) και διάφορα αγροτικά περιβάλλοντα (π.χ. ελιά - Μεσσαρά Κρήτης, καρπούζι - Χανιά Κρήτης).

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής

Δρ Π. Μυλωνάς